

Nazwa przedmiotu:	Symbolika sztuki pradziejowej
Course title:	Studies on Prehistoric Art Symbolism
Kod:	05-SSP-12-Arch-f
Course code:	05-SSP-12-Arch-f
Rok studiów:	I-III, studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Year of study:	I-III, first cycle studies (B.A. undergraduate)
Semestr:	letni
Semester:	summer
Typ zajęć:	wykład, fakultatywny
Type of course:	lecture, optional
Liczba godzin:	30
Number of hours:	30
Punkty ECTS:	2
ECTS credits:	2
Osoba prowadząca:	Prof. dr hab. Danuta Minta-Tworzowska
Name of lecturer:	Prof. dr hab. Danuta Minta-Tworzowska
Poziom kursu:	podstawowy
Level of course:	basic
Język wykładowy:	polski
Language of instruction:	Polish
Wymagania wstępne:	brak
Prerequisites:	none
Metody oceny:	zaliczenie lub egzamin
Assesment methods:	credit for the course or exam
Treści przedmiotu:	<p>Przedmiotem rozważań są studia z zakresu „symbolu w działaniu” podejmowane przez archeologów. Obejmują one wpieryw kwestie dotyczące rozumienia znaku, symbolu, symboliki. Badanie symboliki wychodzi od wspólnej płaszczyzny archeologii i innych nauk humanistycznych. Symbolika sprowadzona zostaje do sfery społecznej kultury i w jej obrębie ukazywane są możliwości jej interpretacji. Powiązana została z rytuałem i z mitem. Dlatego proponuje się jej badanie poprzez rytuały, a w takim zakresie jak to możliwe – poprzez mity. Działanie symbolu zostało ukazane na wielu płaszczyznach i w szerokim spectrum– w zakresie „sztuki” pradziejowej i średniowiecznej (zwłaszcza od „sztuki” jaskiń, poprzez ryty naskalne skandynawskie i inne, także m.in. sztukę Scytów, Germanów, Słowian), w zakresie rytuału pogrzebu, a także innych ceremonialnych zachowań, uchwytnych w kontekstach archeologicznych.</p>
Course contents:	The aim of this lecture is a presentation of studies concerning „symbols in action” carried out by archaeologists. First, they consist of issues regarding the understanding of terms: a sign, a symbol and symbolism. The research on symbolism starts with

	<p>a common ground between archaeology and other humanities. Thus, symbolism is resolved into a social sphere of culture and on this ground a different ways of its interpretation are presented. Symbolism is connected to ritual and myth and that is why it is proposed to research it through rituals, and to a certain degree – also through myths. A work of symbols is presented on many levels and in a broad spectrum – relating to prehistoric and medieval art (especially “cave art” and Scandinavian and other rock engravings, as well as art of ancient Scythes, Germans and Slavs), funeral rituals as well as other ceremonial behaviors that can be traced through archaeological contexts.</p>
<p>Cele i efekty kształcenia:</p>	<p>Celem proponowanych zajęć jest przedstawienie innego spojrzenia na źródła archeologiczne. Unika się podejścia klasyfikacyjno-typologicznego, na rzecz odmiennych ich interpretacji, jaką jest symboliczna strona ludzkich wytworów i zachowań. Efektem jest przekonanie studentów do poszukiwania nowych dróg w tworzeniu obrazów przeszłości. Studenci posiadają umiejętność poruszania się po nowych obszarach, powstałych na styku archeologii i innych dziedzin humanistyki. Mają kompetencje selekcjonowania wiedzy na ten temat i praktycznych rozwiązań, które mogą zastosować np. w propagowaniu wiedzy archeologicznej.</p>
<p>Objectives and learning outcomes:</p>	<p>The aim of this lecture is to propose a different grasp on archaeological sources. A classificatory-typological approach is avoided in order to promote different interpretation, namely symbolic side of people’s products and behaviors. A result is to convince students of the value of searching for new ways in creating images of the past. Students gain the skills necessary to move through new territories emerged on the junction between archaeology and humanities. They gain skills necessary to select knowledge concerning an issue in question as well as practical solutions that can be applied e.g. in popularization of archaeological knowledge.</p>
<p>Zalecana literatura:</p>	<p>Freeland C., 2001, <i>But Is It Art?</i>, Oxford (wyd. polskie <i>Czy to jest sztuka? Wprowadzenie do teorii sztuki</i>, R. Bartold, tł., Poznań 2004). Hodder I., 1995, <i>Czytanie przeszłości</i>, Poznań. Laming A., 1968, <i>Skarby w grocie Lascaux</i>, Warszawa. Layton R. (ed.), 1994, <i>Who Needs the Past? Indigenous Values and Archaeology</i>. London. Leroi-Gourhan A., 1965 <i>Religie przedhistoryczne</i>, Warszawa. Maisonneuve J., 1995, <i>Rytuály dawne i współczesne</i>, Warszawa. Mamzer H., 2004, <i>Archeologia a dyskurs</i>, Warszawa. Kultura symboliczna w kręgu pól popielnicowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie Środkowej, B. Gediga, D. Piotrowska (red.), Warszawa-Wrocław-Biskupin, s. 45-54. Montelle Y.- J., 2004, <i>Paleoperfromace</i>, Paris. Pałubicka A., 1990, <i>Kulturowy wymiar ludzkiego świata</i></p>

	<p><i>obiektywnego</i>, Poznań. Rozwadowski A., 1999, <i>Kontekst interpretacyjny mitologii indoirañskiej w analizie naskalnej sztuki Azji Środkowej</i>, Poznań. Rozwadowski A., 2004, <i>Symbols through time: interpreting the Rock art of Central Asia</i>, Poznań. Tilley Ch., 1999, <i>Metaphor and Material Culture</i>, Oxford. Van der Leeuw G., 1997, <i>Fenomenologia religii</i>, Warszawa. Van Gennep A., 2006, <i>Obrzędy przejścia</i>, Warszawa.</p>
Recommended reading:	<p>Freeland C., 2001, <i>But Is It Art?</i>, Oxford (wyd. polskie <i>Czy to jest sztuka? Wprowadzenie do teorii sztuki</i>, R. Bartold, tł., Poznań 2004). Hodder I., 1995, <i>Czytanie przeszłości</i>, Poznań. Laming A., 1968, <i>Skarby w grocie Lascaux</i>, Warszawa. Layton R. (ed.), 1994, <i>Who Needs the Past? Indigenous Values and Archaeology</i>. London. Leroi-Gourhan A., 1965 <i>Religie przedhistoryczne</i>, Warszawa. Maisonneuve J., 1995, <i>Rytuały dawne i współczesne</i>, Warszawa. Mamzer H., 2004, <i>Archeologia a dyskurs</i>, Warszawa. Kultura symboliczna w kręgu pól popielnicowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie Środkowej, B. Gediga, D. Piotrowska (red.), Warszawa-Wrocław-Biskupin, s. 45-54. Montelle Y.- J., 2004, <i>Paleoperfromace</i>, Paris. Pałubicka A., 1990, <i>Kulturowy wymiar ludzkiego świata obiektywnego</i>, Poznań. Rozwadowski A., 1999, <i>Kontekst interpretacyjny mitologii indoirañskiej w analizie naskalnej sztuki Azji Środkowej</i>, Poznań. Rozwadowski A., 2004, <i>Symbols through time: interpreting the Rock art of Central Asia</i>, Poznań. Tilley Ch., 1999, <i>Metaphor and Material Culture</i>, Oxford. Van der Leeuw G., 1997, <i>Fenomenologia religii</i>, Warszawa. Van Gennep A., 2006, <i>Obrzędy przejścia</i>, Warszawa.</p>